

Τα νοσήματα ως αφορμές θεϊκής παιδαγωγίας.

Νικόλαος Κόϊος, Σύμβουλος Έκδοσης – Πεμπτουσία.

Λέγει ο Γέρων Αιμιλιανός ερμηνεύοντας τον Αββά Ησαΐα: «Ο άνθρωπος επειδή είναι χους, πάσχει από αρρώστιες σωματικές, ψυχικές, πνευματικές. Το σώμα μας είναι ευόλισθο σε κάθε αμαρτία, επιρρεπές σε κάθε αρρώστια και η ψυχή μας ομοίως. Μας θίγει κάποιος; Ευθύς αμέσως μας καταλαμβάνει εγωισμός. Μας πικραίνει; Στενοχωρούμεθα. Τί είναι όλα αυτά; Αρρώστιες είναι. Η ζήλια δεν είναι αρρώστια της ψυχής; Η κενοδοξία δεν είναι αρρώστια; Η αντίδρασις δεν είναι αρρώστια; Όλα τα πάθη μας αρρώστιες είναι. Ο άνθρωπος γενικώς είναι ένας άρρωστος. Γι' αυτό και ο Χριστός ονομάζεται ιατρός των ψυχών και των σωμάτων.

Αρρωσταίνομε, διότι αμαρτάνομε εκόντες άκοντες. Για τον λόγο αυτό, Ο Αββάς Ησαΐας λέγει: Μη φοβάσαι ποτέ την αρρώστια. Μη φοβάσαι ότι θα αρρωστήσης. Μη σε νοιάζει εάν είσαι άρρωστος. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη ευεργασία του Θεού από την αρρώστια. Ο άνθρωπος ο οποίος ασθενεί, είναι κάτω από την σκέπη, κάτω από την αγάπη, κάτω από την ευλογία, κάτω από την περίθαλψη του Θεού, είναι μέσα στην αγκαλιά του Θεού.

Ο άρρωστος μπορεί να γίνη απόστολος του Θεού, σκεύος εκλογής, ενώ ο υγιής, κατά κανονα είναι σκληρός, ανάλγητος, ανελεήμων, δεν μπορεί να πλατύνη την καρδιά του. Γι' αυτό και οι ασθενείς άνθρωποι

συνήθως είναι γλυκείς, στοργικοί, δείχνουν συμπάθεια προς τους άλλους, έχουν δυνατότητα να παρακαλέσουν τον Θεόν.

Μη φοβάσαι λοιπόν τις αρρώστιες...Όποιος φοβάται την σωματική ασθένεια δεν μπορεί να φθάσει στο κατά φύσιν του Χριστού, παραμένει στο παρά φύσιν.

Αν όμως κάποιος αγαπά τον Θεόν και είναι και δειλός; Αν είσαι δειλός...τότε πέσε στα γόνατα, ταπεινώσου, προσκύνησε τον Θεόν και πές του: Θεέ μου φοβάμαι μήπως αρρωστήσω ή φοβάμαι που αρρώστησα και χύσε δάκρυα. Κάνε ό,τι μπορείς, για να σε λυπηθή ο Θεός. Είναι ο μόνος που μπορεί να σε αναπαύση.

Η δειλία είναι απόρροια της θεοποιήσεως του εαυτού μας, της επιθυμίας μας να επιμηκύνουμε την ζωή μας, και η ζωή μας να είναι πλατυσμός, να μην πονάμε, να μην στενοχωρούμεθα, να μην βρεθούμε στην δύσκολη θέση να μας περιποιηθούν οι άλλοι.» [1].

Για τους Πατέρες η αγωνία για την υγεία ενώ είναι κάτι κατανοητό και έως ενός σημείου συγγνωστό, τελικά είναι κάτι το σαρκικό το οποίο απομακρύνει τον άνθρωπο από τον τελικό σκοπό του, που είναι ο αγιασμός. Την δειλία μπροστά στον θάνατο και την υπερβολική σημασία για την σωματική υγεία, πράγματα τα οποία φαίνονται υπερτροφικά στην εποχή μας, χρησιμοποιεί και ο πονηρός διάβολος προκειμένου να απο-

προσανατολίζει το άνθρωπο και να σκοτίσει τον νού του. Για τον λόγο αυτό οι άγιοι θεωρούν το ενδιαφέρον για την υγεία τους ως κάτι το ταπεινωτικό και ανάξιο της κλήσης του Χριστού [2].

Για τον Γέροντα Αιμιλιανό υφίσταται μία αντινομία στην πνευματική ζωή. Ο Θεός δείχνει ότι αρέσκεται πολύ στις ασθένειες. Παράξενο όμως! Ενώ έπλασε τον άνθρωπο υγιέστατο, ευθύν όπως θα έλεγε και ο Μέγας Βασίλειος, ενώ θέλει την χαρά και την ειρήνη του, του δίνει την ασθένεια. Γιατί; Διότι, όταν ο άνθρωπος την ασπασθή, όταν την αγαπήσει, όταν βγάξη από την ασθένειά του θετικά συμπεράσματα, όταν εξ αιτίας της παραδίδεται στον Θεόν, τότε η ασθένεια γίνεται το γρηγορότερο μέσο για την κατάκτηση της απαθείας και της σωτηρίας... Η ασθένεια είναι το ωραιότερο δώρο του Θεού προς τον άνθρωπο. Ο άνθρωπος που δεν μπορεί να καυχηθεί για τις ασθένειές του όπως ο Απόστολος Παύλος και να χαμογελάει σε αυτές δεν μπορεί να προχωρήσει στην πνευματική ζωή [3]. Στο σημείο αυτό συμφωνεί και με τον Άγιο Παΐσιο, ο οποίος θεωρούσε ότι η ολιγόχρονη ασθένεια τον ωφέλησε πνευματικά περισσότερο από την πολυετή επίπονο άσκηση.

Τα πιο πολλά νοσήματα μας συμβαίνουν εξαιτίας των αμαρτιών. Όχι ως θεϊκή τιμωρία, αλλά ως απαραίτητη παιδαγωγία...Και όσο πιο βαριά είναι η αρρώστια, τόσο πιο κοντά μας είναι ο Θεός, ακόμη και αν αυτή προέρχεται από τις αμαρτίες μας. Ο Δαβίδ όταν αρρώσταινε έμενε νηστικός και έβαζε σποδόν στο κεφάλι του, όχι για να εξιλεωθεί μπροστά στον Θεό, αλλά για να αποκαταστήσει σχέσεις μαζί του. Αυτό σημαίνει ότι μέσα στην ασθένεια, η οποία μπορεί να είχε ως αιτία την αμαρτία διατηρούσε την αίσθηση της αγάπης του Θεού [4].

Αυτή η αίσθηση της αγάπης του Θεού είναι και το βασικό στοιχείο και το μέσο για να μπορέσουμε να περάσουμε τόσο στους εαυτούς μας όσο και στους άλλους, έστω και αφετηριακά, το νόημα της ασθένειας ως παιδαγωγίας. Διαφορετικά ο Θεός φαίνεται αδυσώπητος και σκληρός. Όσο αίσθηση και να έχει κάποιος της αμαρτωλότητάς του, δύσκολα οδηγείται στην μετάνοια, ακόμη και μέσα από δοκιμασίες. Η γνώση των αμαρτιών μας πολλές φορές μας καθιστά σκληρότερους. Η αίσθηση της αγιότητας, της αγάπης και της δόξης του Θεού είναι αυτή που ανάβει στον άνθρωπο την φλόγα της μετάνοιας [5]. Την αίσθηση αυτή την δωρίζει απ' ευθείας το Άγιο Πνεύμα. Αλλά την λαμβάνουμε και μέσα από

την παρουσία των αγιασμένων ανθρώπων δίπλα μας ή μεταλαμβάνοντας την αγάπη και την στήριξη των αδελφών μας. Τότε σύμφωνα με τον Άγιο Παΐσιο η ψυχή συγκινείται και φιλοτιμείται και έρχεται σε επίγνωση.

Παραπομπές:

1. Αρχιμ. Αιμιλιανού Σιμωνοπετρίτου, Λόγοι Ασκητικοί: Ερμηνεία στον Αββάς Ησαΐα, Ίνδικτος 2005, σ. 437 – 438.
2. Αγ. Νείλος 172-174.
3. Άγ. Νείλος 225:
4. Αγαλλιασώμεθα τω Κυρίω σ. 184.
5. Αγαλλιασώμεθα τω Κυρίω σ. 228.

Πηγή : www.pemptousia.gr/